

Veronumeron käyttö ravintola-alalla

Veli-Matti Aittoniemi

Työtä ja hyvinvointia koko Suomeen • Matkailu- ja Ravintolapalvelut MaRa ry

Harmaa talous ravintola-alalla

- Harmaan talouden määräksi ravintola-alalla on arvioitu runsas 10 prosenttia
- Koronakriisin jälkeen määrä on voinut hieman lisääntyä
- Ravintola-ala on yksi pimeän työn riskialoista (sija 6)
- Suurimman riskiluokan muodostavat yritykset, joiden liikevaihto on alle 400 000 euroa
- Suhteellisesti 17 prosenttia ravintola-alan yrityksistä toimii harmaassa taloudessa

Harmaan talouden ilmiöt

- Veroja kiertävä ravintola on tyypillisesti pieni tai keskikokoinen anniskeluravintola tai kebeb-pizzeria-ravintola
- Merkittävä määrä yrittäjistä on taustaltaan ulkomaalaisia
- Tyypillinen harmaan talouden ilmiö on, että veroja välttelevä ravintola ei maksa työntekijöilleen asianmukaista palkkaa
- Palkka pidetään niin pienenä, että työntekijä saa lisäksi työttömyyskorvausta
 - Tulot koostuvat muutaman sadan euron palkasta, sovitellusta päivärahasta sekä pimeästi maksetusta palkasta
- Kunnollista työvuorolistaa ei pidetä
- Palkkoja ei ilmoiteta verottajalle

Toiminta ravintoloissa

- Toiminta ravintoloissa poikkeaa selvästi rakennustyömaiden tai satamien toiminnasta
- Valvonta liittyy ravintolassa tehtäviin viranomaistarkastuksiin
- Tarkastuksia tekevät työsuojeluviranomainen ja verottaja
- Vuosittain järjestetään valvontaisku, johon osallistuu myös poliisi
- Työsuojeluviranomaisen valtuudet ovat puutteelliset
 - On tavallista, että ravintolasta löytyy työntekijä, joka kertoo, ettei ole työsuhteessa. Hän toteaa olevansa satunnaisesti auttamassa sukulaista, joka on joutunut pulaan.
 - Työsuojeluviranomainen ei pysty puuttumaan tehokkaasti tilanteeseen, kun töitä tekevästä henkilöstä ei löydy mitään tietoja yrityksestä

Veronumero

- Veronumeron avulla pystyttäisiin tunnistamaan tehokkaasti työntekijät
- Viranomaisen voisi puuttua tilanteisiin, joissa ravintolasta löytyy töitä tekevä henkilö, jolla ei ole veronumeroa
- Ravintoloille on luotava erilaiset säännöt veronumeron käytössä kuin rakennuksilla ja satamissa
 - Ei velvoitetta pitää näkyvillä työntekijän koko nimeä, vaan velvoite siihen, että veronumeron ilmaiseva kortti löytyy (vrt. järjestyksenvalvojat)